

ΣΥΓΚΡΙΣΙΣ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΤΟΥ ΚΡΕΤΣΜΕΡ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΤΟΥ ΓΙΟΥΓΚ

Πρόδηλος είνεσι ἡ στενὴ συγγένεια τῶν ψυχολογικῶν τούτων θεωριῶν. Ὁ κατὰ Κρέτςμερ κυκλόθυμος συμπίπτει κατὰ τὰ οὐσιώδη πρὸς τὸν ἐξωστρεφῆ τοῦ Γιούγκ καὶ ὁ σχιζόθυμος πρὸς τὸν ἐνδοστρεφῆ. Ἄλλ' ἐνῶ ὁ Κρέτςμερ συμφώνως πρὸς τὴν ἀρχικὴν αὐτοῦ ἀφετηρίαν ὑποδιορίζει τοὺς κυκλοθύμους καὶ τοὺς σχιζομένους εἰς εἶδη ἐπὶ τῆς βάσει κυρίως τῶν θυμικῶν ἰδιοτήτων, χωρὶς βέβαια νὰ παραβλέπη ὅλως καὶ τὰς ἄλλας ψυχικὰς λειτουργίας, ἡ ὑποδιαίρεσις τῶν ἐνδοστρεφῶν καὶ τῶν ἐξωστρεφῶν παρὰ Γιούγκ γίνεται κατὰ τὰς κατ' αὐτὸν τέσσαρας θεμελιώδεις ψυχικὰς λειτουργίας, ἰσοτίμους τιθεμένας. Πρὸς τούτοις παρὰ Γιούγκ σαφῶς ἐκάστοτε διακρίνεται τὸ ἀσυνείδητον ἀπὸ τῆς συνειδήσεως καὶ ὁ προσήκων περὶ ἐκάστου γίνεται λόγος, παρὰ Κρέτςμερ ὅμως δὲν γίνεται ἡ διάκρισις αὕτη καὶ διὰ τοῦτο μόνον ὁ τῆς ψυχανάλυσεως ἕμπειρος δύναται ἐκάστοτε νὰ διακρίνη, τί ἀναφέρεται εἰς τὴν συνείδησιν καὶ τί εἰς τὸ ἀσυνείδητον. Διὰ τοῦτο ἡ θεωρία τοῦ Γιούγκ ἀποβαίνει καὶ πληρεστέρα τῆς τοῦ Κρέτςμερ καὶ βαθύτερα. Ἡ ψυχολογία τοῦ Γιούγκ ὑπερέχει καὶ τῆς τοῦ Φρόυντ καὶ τῆς τοῦ Ἄντλερ καὶ τῶν πιστῶν ὁπαδῶν αὐτῶν διότι ἀμφότεροι οὗτοι ὁρμώμενοι μόνον ἀπὸ τοῦ ἀσυνείδητου καὶ κατασκευάζοντες ἐκάστοτε σχεδὸν ἀποκλειστικῶς ψυχολογίαν τοῦ ἀσυνείδητου κατ' ἀνάγκην παρεμβάλλουν πλῆθος ἰδικῶν τῶν δοξασιῶν οὐδὲν κοινὸν ἔχουσῶν πρὸς τὴν πραγμα-

1. Ψυχανάλυσιν λέγοντες ἐνταῦθα ἐννοούμε συντομίαν ἕνεκα ὄχι μόνον τὴν θεωρίαν τοῦ Freud ἀλλὰ καὶ τὴν τοῦ Adler καὶ τὴν τοῦ Jung καὶ πᾶσαν ἄλλην τὴν ἐννοίαν τοῦ ἀσυνείδητου ἀποδεχομένην.

τικήν ψυχικήν σύστασιν τοῦ παρατηρουμένου ἢ ἀποδίδουν
 εἰς αὐτόν προσωπικὰς τῶν ψυχικῶν ἰδιότητος. Γνησίᾳ ὁμῶς
 ψυχολογία ὀφείλει νὰ λαμβάνη ὑπ' ὄψει καὶ τὴν συνείδησιν,
 καὶ τὰς συνειδητὰς δηλαδὴ ὁμολογίας καὶ ἄλλας ἐκδη-
 λώσεις τοῦ παρατηρουμένου, καὶ τὰ μὴ συνειδητῶς συντελού-
 μενα γεγονότα, τὰ γεγονότα δηλαδὴ τὰ κατ' ἀνάγκην ἀνα-
 γόμενα εἰς τὴν ἐνέργειαν τοῦ ἀσυνειδήτου. Μέγα ὁμῶς πλεο-
 νέκτημα τῆς θεωρίας τοῦ Κρέτσεμπερ εἶναι ἡ βαθεῖα ἐρευνα τῆς
 σχέσεως τῆς σωματικῆς πρὸς τὴν ψυχικὴν σύστασιν. Ἄλλ',
 ὡς εἶπομεν, καταφανὴς εἶναι ἡ συγγένεια τῶν ψυχολογικῶν
 τούτων θεωριῶν. Διὰ τοῦτο προβαίνοντες νῦν εἰς τὴν ἐκθεσιν
 τῶν παιδαγωγικῶν καὶ τῶν κοινωνιολογικῶν πορισμάτων,
 τὰ ὅποια συνάγομεν ἐκ τῶν θεωριῶν τούτων, θὰ κάμνωμεν
 χρῆσιν τῶν λέξεων κυκλόθυμος—ἐξωστρεφής, σχιζόθυμος—ἐν-
 δοστρεφής ἀδιαφόρως.